

CAN

Camberwell Assessment of Need

Camberwells
Behovsskattningsskala

Instrument för bedömning av en vårdtagares
aktuella behovssituation

Bo G. Ericson
www.canskattning.se

Innehållsförteckning	Sidan:
Behovskattningsskalan CAN	3
Seminarier	3
CAN finns i olika versioner	3
Utveckling	4
Forskning	5
När används CAN-S respektive CAN-Ä, CAN-UI , CAN-RPS och CAN-M?	5
Exempel på användningsområden	5
Ett CAN paket innehåller	6
Prisuppgifter	6
Beställningsadress	7
Hitta versionernas områden/innehåll/exempel	7
Seminarieprogram	8
Kommentar	8

Behovsskattningsskalan CAN - Camberwell Assessment of Need

CAN-skalan är ett instrument för att bedöma psykiskt funktionshindrades behovsstatus inom ett flertal områden: *Vilka behov är tillgodosedda? Vilka behov behöver åtgärdas?*

Skalan används av ett stort antal enheter inom landsting, kommuner och behandlingshem över hela Sverige - från Kiruna i norr till Malmö i söder.

CAN-skalan är rekommenderad av Socialstyrelsen.

Seminarier (inte obligatoriska för användarlicens)

I utbildningsseminarierna är det en fördel att företrädare för de flesta personalkategorier, som finns i nätverket runt vårdtagarna, deltar.

I ett större sammanhang, representanter från t ex landsting, kommun och behandlingshem.

Genom att utbildas tillsammans får man ett gemensamt sätt att beskriva och att *kommunicera* om vårdtagares situation.

Genom sitt enkla språk och sina konkreta, avgränsade frågeställningar bidrar CAN till en ökad förståelse mellan olika institutioner, när det gäller att handlägga en vårdtagares aktuella situation med avseende på redan utförda och konstaterade påkallade åtgärder.

Traditionella funktionstermer och/eller diagnoser kompletteras med CAN, där klientens situation konkret beskrivs i huruvida behov inom en rad områden är tillfredsställda eller inte tillfredsställda; T ex kan man i en överföringshandläggning ange vad som gjorts (= tillfredsställda behov) och vad som måste åtgärdas (= inte tillfredsställda behov).

CAN finns i olika versioner:

CAN-S (Standardversionen)

CAN-Ä (Version för Äldre vårdtagare)

CAN-U/I (Version för Vuxna med Psykisk Utvecklingsstörning och Intellektuellt Funktionshinder)

CAN-RPS (Version för Rättspsykiatrin)

CAN-M (Version för Gravida Kvinnor och Mödrar med allvarliga psykiatriska symtom)

Alla områden/sidor i frågeformulären i samtliga versioner är uppbyggda med samma struktur med fasta frågeställningar och fasta svarsalternativ.

Detta hjälper intervjuaren att snabbt lära sig tekniken och kan därmed koncentrera sin uppmärksamhet på personen som intervjuas.

De alternativa exemplen i frågeställningarna skall endast ses som tänkbara exempel på vad som kan inrymmas i den aktuella frågeställningen. Ibland bör man använda "egna" kompletterade frågor för att säkerställa att klienten förstår frågornas innebörd.

Målet att eftersträva är att få ett så sant svar som möjligt på varje områdes "huvudfråga".

Utveckling

CAN-S (*standardversionen*) bygger på tidigare CAN-versioner, som ursprungligen konstruerades av PRISM-teamet vid Institute of Psychiatry i London under ledning av bland andra prof. Graham Thornicroft, dr Michael Phelan och psykolog Mike Slade.

CAN-Ä bygger på på CAN-S och utvecklade och utprovade av dr Tom Reynolds, University College, Medical School of London and Department of Psychiatry and Behavioural Sciences i samarbete med bland annat PRISM och psykolog Bo G. Ericson, Jönköping

CAN-U/I bygger på CAN-S och utvecklade och utprovade av dr Kiriakos Xenitidis, Department of Psychological Medicine, Institute of Psychiatry, London i samarbete med bland annat PRISM och psykolog Bo G. Ericson, Jönköping.

CAN-RPS bygger på CAN-S och utvecklade inom: CANFOR Research Team. Adr: Health Services Research Department, Institute of Psychiatry, De Crespigny Park, London SE5 8AF, UK i samarbete med bland annat PRISM och psykolog Bo G. Ericson, Jönköping.

CAN-M bygger på CAN-S utvecklade och utprovade i samarbete mellan the Section of Community Psychiatry at the Institute of Psychiatry, the Section of Perinatal Psychiatry at the Institute of Psychiatry and the South London and Maudsley NHS Trust, PRISM och psykolog Bo G. Ericson, Jönköping.

Kortversioner

Till varje CAN-version finns en förkortad version i vilken man för varje område endast skattar huruvida klienten har eller inte har otillfredsställda behov i området och i sådant fall hur allvarligt problemet är:

0= inga problem i området, 1= inga/måttliga problem tack vare pågående insatser/ behandling, 2= allvarliga problem.

Man skattar i kortversionerna alltså INTE vilken typ av hjälp klienten får .

Kortversionerna används då man av olika skäl inte tycker sig behöva den kompletta skattningen.

Samma skattningsrutin som för den kompletta versionen gäller.

Samtliga CAN-versioner har översatts till svenska, anpassats till svenska förhållanden och omarbetats av leg psykolog, leg psykoterapeut Bo G. Ericson, specialist i klinisk psykologi.

Copyright Sverige för CAN-versionerna innehas av Psykologisk Konsult AB / Bo G. Ericson, Jönköping

CAN är, i PRISM:s regi, översatt till de flesta europeiska språk och används även i USA och Kanada.

Forskning

CAN är grundligt utprovat såväl i England, Sverige som i andra länder och erfarenheten visar att det är ett lättanvänt och smidigt instrument. Omfattande forskning visar att CAN väl motsvarar sitt syfte (god reliabilitet och validitet).

Instrumentet kan därför betraktas som väletablerat och fyller en viktig funktion, såväl som klinisk skattningsskala i vårdplaneringsarbetet som effektmätningsskala före och efter behandling eller andra insatser.

Aktuella studier på CAN. Hänvisning till internet.

Sökord, t ex: "Camberwell Assessment of Need"

Eller: Maudsley-sjukhusets hemsida: www.kcl.ac.uk/IOP

När används CAN-S respektive CAN-Ä, CAN-U/I, CAN-RPS och CAN-M?

CAN-S är standardversionen och används för alla klientgrupper med undantag för barn och vuxna med psykisk utvecklingsstörning och intellektuellt funktionshinder. Användningen av CAN-Ä och CAN-U/I är mer beroende av funktionsnivå än ålder.

För äldre klienter kan en del av områdena i CAN-S vara mindre aktuella, samtidigt som "åldersspecifika" problemområden saknas. Man bör då avväga, om CAN-Ä bör användas istället.

CAN-U/I används, när de däri ingående områdena är de mest relevanta för bedömningen av personens aktuella situation. CAN-RPS är främst avsedd att användas inom de enheter/institutioner, som vårdar klienter, som dömts till sluten psykiatrisk vård enligt LRV (lagen om rättspsykiatrisk vård) eller är intagna på fängelser. Kan även användas för personer som inte är dömda, men där misstanke finns om avvikande beteende, som negativt kan drabba andra personer. CAN-M riktar sig specifikt mot gruppen gravida kvinnor och mödrar med allvarliga psykiatriska symtom och avspeglar områden där problem kan uppkomma bland annat i relationen till barn.

Exempel på användningsområden:

1. Kliniskt: Informationsinsamling inför Behandlings- och Rehabiliteringsplanering;
Vilka behov behöver tillfredsställas? Vem skall göra insatserna?

2. Effektmätningsskala: Före och efter behandlings/åtgärdande insatser;
Vad har åtgärderna resulterat i? Har de otillfredsställda behoven minskat i omfattning?

3. Inför utskrivning av medicinskt färdigbehandlade; *Hur stort är hjälpbehovet?*

4. LSS-Bedömning; *Hur stort är hjälpbehovet? Har behoven den omfattning, att klienten kan komma ifråga för LSS?*

5. Personligt ombud: Handläggning av uppgifter runt klienten.

6. Forskning / Registrering / Inventering; Bilden av "vårt" klientel. Med ett CAN-register får man en mycket god bild av hur behoven ser ut för en viss vårdtagargrupp, diagnosgrupp eller åldersgrupp, etc. och därmed vilka resurser, som generellt måste finnas att tillgå i åtgärdsplaneringen.

Ett CAN paket innehåller:

1. INTRODUKTION: CAN paketet. Aktuell information. Utbildningsmöjligheter för användare. Seminarieuppläggning. Områden som skattas i CAN.
2. UTVECKLING: CAN:s utveckling och konstruktion samt något om forskningen om CAN.
3. MANUAL: Detaljerade instruktioner för CAN-skalans användning.
4. SKATTNINGSFORMULÄRET: De ingående behovsområdena inklusive registreringsblankett.
5. BLANKETTER: Kopieringsunderlag för registreringsblanketten till skattningsformuläret.
6. EXEMPELBILAGA: Förslag till tolkning av insamlade data - inklusive fallbeskrivning.
7. BILAGA: Rapportering av data, KORTVERSION av CAN, Sammanställningsmall mm.
8. Endast efter beställning DATABAS (i Excel): En enkel databas för inmatning av insamlade data (cd-skiva). INFORMATIONSBLAD.
9. KOMPLETTERANDE MANUAL: Kommentarer till vissa områden samt svar på några användarfrågor.

Prisuppgifter:

Aktuella prisuppgifter återfinns på hemsidan: www.canskattning.se

För CAN-materialet (CAN-S, CAN-Ä, CAN-U/I, CAN-RPS och CAN-M) betalar Ni, per version, en engångs- kostnad för en fleranvändar-LICENS, INKLUSIVE en valfri, komplett CAN-version.
Rabatter vid beställning av kombinationer av flera versioner.

E-posta. Ring eller skriv för beställning eller för ytterligare information.
Fri kopieringsrätt av materialet inom respektive institution.

SEMINARIUM. Seminarieinnehåll, se sidan 8.

Öppet seminarium på konferensanläggning i Jönköping **enligt annonsering på hemsidan och/eller via inbjudan per e-post.**

I priset ingår heldagsseminarium med lunch och kaffe x 3, fleranvändarlicens, utbildningsintyg och arbetsmaterial (= komplett CAN-paket).

Rabatt: Reducerat pris per person vid anmälan av fler deltagare från en enhet och för enheter som redan använder CAN-material och som behöver utbilda ny personal eller komplettera personalens utbildning.

Beställningsadress:

Psykologisk Konsult AB / Bo G. Ericson

Adress: Bergsgatan 15, 561 30 Huskvarna

Tel: 036 - 14 45 79, Mobiltel: 0705-14 45 79, 0705-50 19 81

epost: ericpkab@algonet.se

Hemsida: www.canskattning.se

Innehåll/områden/exempel i de olika CAN-versionerna finner Ni på hemsidans flik ”Bilagor”, där Ni kan gå in på respektive version för att få mer information:

CAN-S (Standardversionen) med exempel

CAN-Ä (Version för Äldre vårdtagare) med exempel

CAN-UI (Version för Vuxna med Psykisk Utvecklingsstörning och Intellectuellt Funktionshinder) med exempel

CAN-RPS (Version för Rättspsykiatri) med exempel

CAN-M (Version för Gravida Kvinnor och Mödrar med allvarliga psykiatriska symtom) med exempel

SEMINARIEPROGRAM - VAD ÄR CAN ?

Vilka personalgrupper skall använda CAN?

I vilket huvudsyfte skall CAN användas?

Skall seminariegruppen fungera som handledare för nya CAN-användare?

A.

- Några olika typer av skattningsskalor
- Intervjusituationen / Skattningssituationen - en strukturerad intervju
- Bakgrunden till - och Utvecklingen av - CAN
- Forskning om CAN
- Innehåll och funktion
- Utvärderingsmetoder
- Användningsområden
- CAN i Datorsystem
- Databas i Excel för CAN

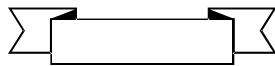
B.

Fiktiv skattning i små grupper med CAN på basis av en fallbeskrivning, samt utvärdering av densamma

Frågor - Problem - Diskussion

C. Rapportering av resultat

D. Utveckling

"All persons with a mental illness, or who are being treated as such persons, shall be treated with humanity and respect for the inherent dignity of the human person... There shall be no discrimination on the grounds of mental illness..."

UN-Principles for the Protection of Persons with Mental Illness. GA resolution 46/119 of 17. December 1991

"RSMH:s verksamhet utgår från att alla människor är födda fria och lika i värde och rättigheter, samt har rätt att i såväl fysiskt som psykiskt avseende åtnjuta bästa möjliga hälsa. Varje människa har grundläggande känslomässiga, sociala och kroppsliga behov. Människan lever i ett samspel med sin sociala omgivning. Det innebär att hon också har förmåga att påverka sitt eget och andras liv..."

Utdrag från RSMH:s Principprogram, antaget vid RSMH:s kongress 23-25 maj 2003